

HälSams samverkansstruktur

Samverkan mellan länets kommuner och
Region Västernorrland

Gäller från och med 2023-01-01 och tills vidare.

Beslutad av Social ReKo och skolans representanter 2022-12-09.

Reviderad 2024-04-11 och 2025-05-23.

Innehåll

Utgångspunkter för samverkansstrukturen	3
<i>Parter</i>	3
<i>Syfte</i>	3
<i>Mål</i>	3
<i>Utgångspunkter</i>	3
HälSams organisation	3
Politisk samverkan inom HälSam	3
<i>Representation</i>	4
<i>Presidium och mandatperiod</i>	4
<i>Uppdrag</i>	4
Länsledning	5
<i>Representation</i>	5
<i>Presidium och mandatperiod</i>	5
<i>Uppdrag</i>	5
Länssamordningsgrupper	6
<i>Bemanning och mandatperiod</i>	6
<i>Uppdrag</i>	6
Lokal samverkan	7
<i>Uppdrag</i>	7
<i>Organisering</i>	8
Administrativt stöd	8

Relaterade dokument

HälSam Beslutsprocesser

HälSam Dokumentstruktur

Utgångspunkter för samverkansstrukturen

Detta dokument beskriver de grundläggande utgångspunkterna för Västernorrlands läns samverkansstruktur mellan hälso- och sjukvård, socialtjänst och skola.

Parter

Parter i samverkan är Region Västernorrland och länets sju kommuner; Sundsvall, Ånge, Timrå, Härnösand, Kramfors, Sollefteå och Örnsköldsvik.

Syfte

Syftet med denna samverkansstruktur är att bidra till en hållbar, levande samverkan utifrån invånarnas behov. Samarbetet i samverkansstrukturen ska syfta till att skapa goda förutsättningar för lokalt samarbete kring behovet av insatser från både hälso- och sjukvård, skola och socialtjänst.

Mål

Samverkan i HälSam ska aktivt bidra till utvecklingen av tidiga, sammanhållna, tillgängliga och personcentrerade insatser för barn och unga, vuxna och äldre.

Utgångspunkter

- Strukturen är ett forum för samråd och samtal – beslut kan endast fattas hos respektive huvudman
- Samverkan ska utgå från en gemensam värdegrund och gemensamt mål
- Samverkan ska ha sin utgångspunkt i invånarnas behov och bidra till sammanhållna insatser kring invånaren
- Samverkansstrukturen ska formas utifrån verksamheternas behov av stöd för samarbetet
- Uppdrag, roller och syftet för såväl strukturens helhet som de ingående delarna ska vara tydligt och lättbegripligt beskriven
- Samtliga huvudmän ska vara representerade i samverkan och alla deltagande parter är fullvärdiga medlemmar i samverkan
- Administrativa funktioner och kommunikationsstöd ska säkerställa strukturens funktionalitet

HälSams organisation

HälSam består av fyra nivåer/forum för samverkan:

- HälSams politiska samverkan
- Länsledningen
- Länssamordningsgrupper (Barn och unga, Vuxna, Äldre)
- Lokala samverkansgrupper

Politisk samverkan inom HälSam

HälSams politiska samverkan består av nämndsordföranden inom socialtjänst, skola och hälso- och sjukvård från regionen och länets kommuner.

Representation

Kommunerna representeras av ordföranden i:

- Socialnämnd/motsvarande
- Skolnämnd/motsvarande

Regionen representeras av ordförande i:

- Hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN)
- Regionala utvecklingsnämnden (RUN)
- Vårdvalsutskottet (VVU)

Ordförande i respektive nämnd ingår i HälSams politiska samverkan under hela den politiska mandatperioden och gäller från och med årsskiftet efter valet.

Presidium och mandatperiod

Den politiska samverkan har ett presidium som utgör ett beredande organ tillsammans med Länsledningens presidium inför HälSams möten. Presidiet består av tre nämndsordföranden, varav en är ordförande för presidiet, tillika ordförande för HälSams politiska samverkan.

Följande villkor gäller för organisering av presidiet:

- De tre representanter som utgör presidiet ska vara en nämndsordförande från vardera området socialtjänst, skola och hälso- och sjukvård. Dessa väljs utifrån följande princip:
 - Representant för socialtjänst utses av Socialpresidiet
 - Representant för skola utses av Skolpresidiet
 - Representant för hälso- och sjukvård väljs sinsemellan av ordföranden i HSN, RUN och VVU
 - En rekommendation är att representanterna för socialtjänst och skola väljs från olika kommuner för en bredare spridning
 - Val ska ske så snart som möjligt in på den nya mandatperioden
- Posterna väljs för hela mandatperioden (gäller från och med årsskiftet efter valet)
- Ordförande utses av presidiet när det är på plats
- Om förändring sker i nämndsordföranderollerna under pågående mandatperiod uppdras presidiet att utse ny ordförande vid behov

Uppdrag

Den politiska samverkan inom HälSam är en samverkansform mellan länets kommuner och Region Västernorrland för frågor som kräver politisk samsyn och samråd. Det är ett forum för dialog och beredning inför större avtal, överenskommelser och gemensamma projekt mellan huvudmännen. Formella beslut fattas därefter av respektive huvudman.

Den politiska nivån inom HälSam samråder, skapar förutsättningar för och följer upp samverkan inom de tre strategiska områdena Barn och Unga, Vuxna, och Äldre.

Varje nämndsordförande som ingår i HälSams politiska samverkan ansvarar för att delta i arbetet och möten som berör deras verksamheter. Det innebär att varje organisation har ansvar för att inför och efter beredande beslut i HälSam förankra med sin majoritet och opposition.

Länsledning

Länsledningen är samverkan på tjänstemannanivå. I detta forum ingår förvaltningschefer eller motsvarande från kommunerna och regionen.

Representation

Kommunerna representeras av:

- Förvaltningschefer för socialförvaltning/motsvarande
- Förvaltningschefer för skolförvaltning/motsvarande
- Chef för Socialtjänstens samverkans- och stödstrukturer

Regionens representanter utses av regiondirektör/motsvarande från:

- Områdesdirektörer hälso- och sjukvård
- Representanter från vårdval och folkhälsa
- Adjungerade kompletterande deltagare

Presidium och mandatperiod

Länsledningen har ett presidium som bereder frågor till Länsledningens möten. Presidiet deltar även i ärendeberedning inför möten med HälSams politiska nivå. Presidiet består av ordförande, vice ordförande och andre vice ordförande för Länsledningen.

Ordförande och vice ordföranden i Länsledningen väljs växelvis för 1 år i taget utifrån följande princip:

- År 1 har regionen rollen som ordförande och socialtjänsten har rollen som vice ordförande
- År 2 har socialtjänsten rollen som ordförande och regionen har rollen som vice ordförande
- Till andre vice ordförande utses alltid en förvaltningschef för skola

Val inför kommande kalenderår sker vid det sista mötet varje år. Syftet med det roterande systemet är att dela ansvaret för ledning och strategiska beslut mellan kommunen och regionen och att främja ett jämlikt samarbete med en balanserad fördelning.

Uppdrag

Länsledningens arbete ska bidra till arbetsprocesser på samtliga fyra nivåer inom samverkansstrukturen.

Länsledningen ansvarar för att:

- Bereda underlag för HälSams strategiska samverkan
- Initiera och fastställa, alternativt föreslå till HälSam att rekommendera huvudmännen att fastställa, gemensamma övergripande överenskommelser och avtal
- Återkoppla Länsledningens arbete till den politiska nivån
- Delta på möten med den politiska nivån
- Ansvara för den nationella omställningen till God och nära vård, inklusive att:
 - Prioritera, planera, driva och följa upp omställningsarbete i/av verksamhet
 - Rapportera resultat och effekter till regiondirektör och kommundirektörer (högsta tjänsteledningen) samt lyfta behov till/från andra verksamheter som påverkar omställningsarbetet/-takten och som de själva inte ansvarar för

- Resurssätta och stödja prioriterade utvecklingssatsningar och arbetsprocesser på ett systematiskt sätt
- Bereda förslag till beslut som ska fastställas av Länsledningen
- Ge förutsättningar för att processer och förslag förankras av alla parter
- Säkerställa att rutiner skapas
- Fastställa mötesfrekvens och deltagande av alla parter, förslagsvis minst fyra möten per år
- Bemanna länssamordningsgrupperna och följa upp arbetet i dessa
- Skapa och följa upp uppdrag till den lokala samverkan

Länssamordningsgrupper

Det finns tre länssamordningsgrupper: **Barn och unga, Vuxna** samt **Äldre**.

Bemanning och mandatperiod

Samtliga länssamordningsgrupper bemannas från Länsledningen med 1-2 förvaltningschefer från socialtjänst och områdesdirektörer från regionens hälso- och sjukvård. Gruppen Barn och unga bemannas utöver detta även med 1-2 förvaltningschefer från skola. Övrig bemanning utses också av Länsledningen utifrån behov av adekvat kompetens och specialister/roller som är relevanta för gruppens uppdrag.

Varje grupp har en ordförande och en vice ordförande. Ordförande deltar på beredningsmöten för Länsledningen tillsammans med presidiet.

Ordförande och vice ordförande i länssamordningsgrupperna väljs för 1 år i taget utifrån följande princip:

- För Länssamordningsgrupp Barn och unga utses rollerna av skolchefgruppen
- För Länssamordningsgrupp Vuxna utses rollerna av socialchefgruppen
- För Länssamordningsgrupp Äldre utses rollerna av regionens områdesdirektörer
- Om den som väljs till ordförande inte ingår i Länsledningen (alltså innehar en annan befattning än skolchef/socialchef/områdesdirektör), ska denne adjungeras till Länsledningens möten i frågor som rör Länssamordningsgruppen, alternativt mötena i sin helhet. Detta avgörs i beredningen inför varje Länsledningsmöte.

Rollerna enligt ovan ska informeras på Länsledningens och respektive länssamordningsgrupps sista möten varje år.

Uppdrag

På uppdrag av Länsledningen arbetar länssamordningsgrupperna med att:

- Bevaka aktuella nyheter inom sitt strategiområde, till exempel nya behov, ny lagstiftning, nya nationella satsningar för målgruppernas hälsa och sammanhållna insatser
- Ta fram förslag på mål för det gemensamma utvecklingsarbetet utifrån ett förebyggande och främjande perspektiv
- Ta tillvara behov och förbättringsförslag från den lokala nivån, goda exempel för spridning och behovet av stöd till bättre lokal samverkan kring individen
- Föreslå förbättringar av samverkan och initiera gemensamma satsningar
- Tillsätta styr- och arbetsgrupper för gemensamma satsningar vid behov

- Följa upp avtal, överenskommelser, riktlinjer, rutiner och behandlingslinjer och stödja implementering av dessa
- Följa upp arbetet i den lokala samverkan, samt vid behov ge uppdrag till de lokala samverkansgrupperna inom sitt strategiområde

Länssamordningsgrupperna träffas minst fem gånger per år (per grupp).

Lokal samverkan

Den lokala samverkan säkerställer samordning och samarbete inom de tre strategiska områdena Barn och unga, Vuxna, Äldre.

Lokal samverkan organiseras i respektive kommun. Utgångspunkten är att det finns tre grupper per kommun, men det kan anpassas om överenskommelse finns mellan parterna om annan lösning. Varje organisation utser själva vilka personer som bemannar grupperna och Länsledningen säkerställer att grupperna är adekvat bemannade ur ett organisatoriskt perspektiv.

Uppdrag

Arbetet i den lokala samverkan ska:

- Bidra omställningen till en god och nära vård, genom att:
 - initiera, driva och följa upp lokala förbättringsarbeten i linje med omställningens mål
 - identifiera lokala behov och förutsättningar samt anpassa insatser utifrån detta
- Säkerställa god, kontinuerlig och kvalitativ samverkan, genom att:
 - samordna berörda aktörer på lokal nivå (t.ex. kommun, region, vårdcentral, socialtjänst) för att främja helhetssyn och samverkan kring invånaren
 - bidra till utveckling av samverkan kring de gemensamma målgrupperna
 - samordna möten på lokal nivå så ofta som respektive grupp anser krävs, dock minst fem gånger per år
- Främja kommunikation och informationsflöde, genom att:
 - bidra till ett transparent informationsflöde mellan grupper och nivåer i HälSam-strukturen
- Hantera uppdrag och avvikelser, genom att:
 - hantera brister och avvikelser som kan lösas på lokal nivå
 - utföra uppdrag från Länsledningen eller Länssamordningsgruppen inom respektive strategiområde
 - implementera och säkerställa tillämpningen av gemensamma avtal, överenskommelser, rutiner, riktlinjer och behandlingslinjer

Den lokala samverkan återkopplar till Länssamordningsgruppen inom sitt respektive strategiområde vad gäller:

- Arbetet inom den lokala samverkan och pågående samarbeten
- Brister/avvikelser i samverkansarbetet eller i tillämpning av befintliga överenskommelser, avtal, rutiner etc. som inte kunnat åtgärdas i samverkan på lokal nivå
- Önskemål om nya samverkansinitiativ på länsnivå

- Nationella förändringar som kan påverka eller bör beaktas i det lokala samverkansarbetet

Organisering

Mandat för ordförande och vice ordförande:

- Ordförande och vice ordförande utses för en period om två år.
- Rollerna roterar mellan huvudmännen (kommunen och regionen), exempelvis:
 - Första två åren: Ordförande från kommunen, vice ordförande från regionen
 - Nästa två åren: Ordförande från regionen, vice ordförande från kommunen

Syftet med det roterande systemet är att dela ansvaret för ledning och strategiska beslut mellan kommunen och regionen och att främja ett jämlikt samarbete med en balanserad fördelning.

Ordförande ansvarar för:

- att gruppen sammankallas och att en agenda finns för möten
- att minnesanteckningar förs på möten
- att leda möten
- att säkerställa att möten genomförs på ett strukturerat sätt där alla får komma till tals
- att främja öppen och konstruktiv dialog inom gruppen
- att arbetet i den lokala samverkansgruppen följs upp och återkopplas till Länssamordningsgrupp eller Länsledningen
- att synpunkter och ställningstaganden från gruppen lyfts till Länssamordningsgrupp eller Länsledningen
- att representera gruppen gentemot de länsgemensamma och politiska forumen inom HälSam-strukturen, samt i förekommande fall externt
- att informera någon av samverkanskoordinatorerna om förändringar av deltagare i gruppen

Observera att det är ordförandes *ansvar* att ovanstående punkter följs, inte att samtliga uppgifter måste utföras av ordförande. Exempelvis finns administrativt stöd att tillgå för samordning och visst utförande, se avsnittet "*Administrativt stöd*".

Vice ordförande ansvarar för:

- att stödja ordförande i förberedelse och genomförande av möten och övrigt ansvar enligt beskrivning av ordförandes ansvar
- att leda möten vid ordförandes frånvaro
- att representera gruppen gentemot de länsgemensamma och politiska forumen inom HälSam-strukturen, samt i förekommande fall externt

Administrativt stöd

Till HälSam politik, Länsledning, Länssamordningsgrupper och lokala samverkansgrupper tillhandahålls riktat stöd för:

- Mötesplanering, kallelser, beredning och minnesanteckningar
- Beredning av beslutsunderlag/utredning
- Processtöd
- Aktualisera uppdatering av gemensamma dokument
- Administration av deltagare och deltagarförteckning

- Kontoadministration i Kommunförbundets systemstöd

Åt tillfälliga arbetsgrupper för specifika frågor kan stöd tillhandahållas för:

- Mötesplanering (expediera kallelser, beredning inför möten, minnesanteckningar)
- Beredning av beslutsunderlag/utredning

Utöver ovanstående ges även övergripande stöd för:

- Dokumentformalia (enhetliga dokument, tillgänglighetsanpassning etc.)
- Vårdgivarwebben - publicering av gemensamma dokument